

ქართულ-კავკასიურ
ურთიერთობათა
ისტორიულ-
ფილოლოგიური
ასპექტები

III

HISTORICAL AND PHILOLOGICAL ASPECTS OF
GEORGIAN-CAUCASIAN RELATIONS

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ
ГРУЗИНО-КАВКАЗСКИХ ОТНОШЕНИЙ

თბილისი • TBILISI • ТБИЛИСИ
2024

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
Faculty of Humanities
Educational and Scientific Institute of Caucasology

Тбилисский государственный университет имени Ивана Джавахишвили
Факультет гуманитарных наук
Учебно-научный институт кавказоведения

SCIENTIFIC CONFERENCE

HISTORICAL AND PHILOLOGICAL ASPECTS OF GEORGIAN-CAUCASIAN RELATIONS

Dedicated to the memory of Academician Arnold Chikobava

III

НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГРУЗИНО-КАВКАЗСКИХ ОТНОШЕНИЙ

Посвящается памяти академика Арнольда Степановича Чикобава

Tbilisi • Тбилиси
26 March 2024 • 26 марта 2024

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
კავკასიოლოგიის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტი

სამეცნიერო კონფერენცია

**ქართულ-კავკასიურ ურთიერთობათა
ისტორიულ-ფილოლოგიური
ასპექტები**

III

ეძღვნება აკადემიკოს არნოლდ ჩიქობავას ხსოვნას

თბილისი
26 მარტი 2024

მისამართი:

ილია ჭავჭავაძის გამზირი №1, თსუ I კორპუსი, აუდიტორია 202

რეგლამენტი:

მოსხენება — 15 წთ.

მსჯელობა — 5 წთ.

Address:

Ilia Chavchavadze Avenue 1, TSU Building I, Auditorium 202

Time-limit:

Speech — 15 min.

Discussion — 5 min.

Адрес:

Проспект Ильи Чавчавадзе №1, I корпус ТГУ, аудитория 202

Регламент:

Доклад — 15 мин.

Дискуссия — 5 мин.

ZOOM

ID: 705 732 7817 / Passcode: jW70j

GTM+4

პ რ ო ბ რ ა მ ა

- 11:00-11:20 ნანა მაჭავარიანი**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ერთი ნაკლებად პროდუქტიული აფექსისათვის აფხაზურში
- 11:20-11:40 რომან ლოლუა**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
გრამატიკული კლასის კატეგორია კავკასიის ალბანურში
- 11:40-12:00 მერაბ ჩუხუა**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ტოპონიმ ლესრევის წარმომავლობისათვის
- 12:00-12:20 მერაბ ნაჭყებია**
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
საწყაოს//ჭურჭლის აღმნიშვნელი ლექსიკა მეგრულ-ლაზურში
- 12:20-12:40 თეა გიგიტაშვილი**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
იბერიულ-კავკასიურ ენათა ფუნქციონირების ზოგიერთი საკითხი საქართველოში
- 12:40-13:00 ნინო მაშია**
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
რიტუალებისა და ხალხურ დღეობათა აღმნიშვნელი რამდენიმე ტერმინისათვის მეგრულ-ლაზურში
- 13:00-13:20 ხეთისო მამისიმედიშვილი**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ინგუშური ტრადიციები და თავისუფლების კონცეპტი ბორის ხარსიევის მოთხრობაში „მშვილდოსნის თანავარსკვლავედი“
- 13:20-13:40 ეკა ხანიშვილი**
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ოთარ ჩხეიძე და ქართული ენა

- 13:40-14:20** შესვენება
- 14:20-14:40** ქეთევან სიხარულიძე
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ერთი მოტივის განსხვავებული ინტერპრეტაცია ბალადებში
- 14:40-15:00** მარიამ მირესაშვილი
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ორიენტალიზმის გამოძახილი: კავკასიელის/ქართველის
ნაციონალური სტერეოტიპის მოდელი რუსულ ლიტერატურაში
- 15:00-15:20** ქეთევან ჯერვალიძე
ჩერქეზული (ადიღური) კულტურის ცენტრი
ნინო პეტრიაშვილი
კავკასიელ ხალხთა ადგილი ილიას სახელმწიფოს უტოპიურ
მოდელში
- 15:20-15:40** მურმან პაპაშვილი
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დონ კრისტოფორო კასტელი ლევან II დადიანის ერთი კავკასიური
პროექტის შესახებ
- 15:40-16:00** ნოდარ არდოტელი
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
გოტფრიდ მერცხახერი დალესტნის მაღალმთიანეთის შესახებ
- 16:00-16:20** მაჰომედ მაჰომედოვი
ჰ. წადასას სახ. ენის, ლიტერატურისა და ხელოვნების ინსტიტუტი (მაჰაჩყალა)
არნოლდ სტეფანეს ძე ჩიქობავა და დალესტნისმცოდნეობა
- 16:20-16:40** ნუგზარ ანთელავა
ჩერქეზული (ადიღური) კულტურის ცენტრი
სტუმრის საკრალური ფუნქცია და სტუმარმასპინძლობის
პარადოქსები ჩრდილოკავკასიურ ტრადიციაში
- 16:40-17:00** შეჯამება

PROGRAMME

- 11:00-11:20 Nana Machavariani**
Tbilisi State University
Towards One Less Productive Affix in Abkhazian
- 11:20-11:40 Roman Lolua**
Tbilisi State University
Grammatical Class Category in Caucasian Albanian
- 11:40-12:00 Merab Chukhua**
Tbilisi State University
Towards the Origin of the Toponym Lesrevi
- 12:00-12:20 Merab Nachqebia**
Sokhumi State University
Vocabulary Denoting Measure//Vessel in Megrelian-Laz
- 12:20-12:40 Thea Gigitashvili**
Tbilisi State University
Some Issues of the Functioning of Ibero-Caucasian Languages in Georgia
- 12:40-13:00 Nino Mashia**
Sokhumi State University
For Several Terms Denoting Rituals and Folk Holidays in Megrelian-Laz
- 13:00-13:20 Khvtiso Mamisimedishvili**
Tbilisi State University
Ingush Traditions and the Concept of Freedom in the Story *The Sagittarius Constellation* by Boris Kharsiyev
- 13:20-13:40 Eka Khanishvili**
Sokhumi State University
Otar Chkheidze and the Georgian Language
- 13:40-14:20 B r e a k**
- 14:20-14:40 Ketevan Sikharulidze**
Tbilisi State University
A Different Interpretation of the Same Motif in Ballads

- 14:40-15:00** **Mariam Miresashvili**
Sokhumi State University
Echoes of Orientalism: A Model of the Caucasian/Georgian National
Stereotype in Russian Literature
- 15:00-15:20** **Ketevan Jervalidze**
Circassian (Adyghian) Culture Centre (Tbilisi)
Nino Petriashvili
The Place of the Caucasian Peoples in Ilia Chavchavadze's Utopian
Model of the State
- 15:20-15:40** **Murman Papashvili**
Tbilisi State University
Don Cristoforo Castelli About One Caucasian Project of Levan II Dadiani
- 15:40-16:00** **Nodar Ardoteli**
Tbilisi State University
Gottfried Mertzbacher About the Highlands of Daghestan
- 16:00-16:20** **Mahomed Mahomedov**
Hamzat Tsadasa Institute of Language, Literature and Art (Makhachkala)
Arnold Chikobava and Daghestan Studies
- 16:20-16:40** **Nugzar Antelava**
Circassian (Adyghian) Culture Centre (Tbilisi)
The Guest's Sacral Function and the Paradoxes of Hospitality in the North
Caucasian Tradition
- 16:40-17:00** **Summing Up**

ПРОГРАММА

- 11:00-11:20 Нана Мачавариани**
Тбилисский государственный университет
К одному менее продуктивному аффиксу в абхазском
- 11:20-11:40 Роман Лолуа**
Тбилисский государственный университет
Категория грамматического класса в кавказском албанском
- 11:40-12:00 Мераб Чухуа**
Тбилисский государственный университет
К происхождению топонима Лесреви
- 12:00-12:20 Мераб Начкебиа**
Сухумский государственный университет
Лексика, обозначающая меру//сосуд в мегрельско-лазском
- 12:20-12:40 Теа Гигиташвили**
Тбилисский государственный университет
Некоторые вопросы функционирования иберийско-кавказских языков в Грузии
- 12:40-13:00 Нино Машиа**
Сухумский государственный университет
К нескольким терминам, обозначающим ритуалы и народные праздники в мегрельско-лазском
- 13:00-13:20 Хвтисо Мамисимедишвили**
Тбилисский государственный университет
Ингушские традиции и концепция свободы в повести Бориса Харсиева «Созвездие Стрельца»
- 13:20-13:40 Эка Ханишвили**
Сухумский государственный университет
Отар Чхеидзе и грузинский язык
- 13:40-14:20 Перерыв**
- 14:20-14:40 Кетеван Сихарулизде**
Тбилисский государственный университет
Разные интерпретации одного мотива в балладах

- 14:40-15:00** **Мариам Миресашвили**
Сухумский государственный университет
Отголоски ориентализма: модель кавказско-грузинского национального стереотипа в русской литературе
- 15:00-15:20** **Кетеван Джервалидзе**
Черкесский (адыгейский) культурный центр (Тбилиси)
Нино Петриашвили
Место кавказских народов в утопической модели государства Ильи Чавчавадзе
- 15:20-15:40** **Мурман Папашвили**
Тбилисский государственный университет
Дон Кристофоро де Кастелли об одном кавказском проекте Левана II Дадиани
- 15:40-16:00** **Нодар Ардотели**
Тбилисский государственный университет
Готфрид Мерцбахер о горной местности Дагестана
- 16:00-16:20** **Магомед Магомедов**
Институт языка, литературы и искусства им. Гамзата Цадасы
Арнольд Степанович Чикобава и дагестановедение
- 16:20-16:40** **Нугзар Антелава**
Черкесский (адыгейский) культурный центр (Тбилиси)
Сакральная функция гостя и парадоксы гостеприимства в северокавказской традиции
- 16:40-17:00** **Подведение итогов**

